

ગ્રામોદ્યોગ વિભાગ:

પ્રધાન મંત્રીનો રોજગાર સર્જન કાર્યક્રમ (PMEGP)

પ્રધાનમંત્રી રોજગાર યોજના અને ગ્રામીણ રોજગાર સર્જન યોજનાઓને મેળવી દેવાનો ભારત સરકારના સુક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ મંત્રાલયનો ક્રાંતિકારી નિર્ણય છે. જેનાથી પ્રધાનમંત્રીનો રોજગાર સર્જન કાર્યક્રમ બનાવ્યો છે.

મુખ્ય (નોડલ) એજન્સી :

સમગ્ર દેશમાં રાષ્ટ્રીય સ્તરે યોજનામાં અમલીકરણ માટે મુખ્ય એજન્સી છે.

કાર્યાન્વિત એજન્સીઓ અને વિસ્તાર :

ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ આયોગ તથા ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ દેશના ગ્રામ્ય વિસ્તારોનો અને જીલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર દેશના ગ્રામ્ય અને શહેરી બંને વિસ્તારો માટે.

યોજનાનું મહત્તમ કદ :

ઉત્પાદન ક્ષેત્ર માટે મહત્તમ રૂ. ૨૫ લાખ રૂ. અને સેવા ક્ષેત્ર માટે રૂ. ૧૦ લાખ.

ઉદ્યોગ :

દોરા (કાથી-કોચર) આધારીત પ્રોજેક્ટનો સમાવેશ કરતાં કોઈપણ ઉદ્યોગ (નકારાત્મક યાદીમાં જણાવ્યા સિવાયનો) કે જે વિજળીનો ઉપયોગ કે તેના વગર કોઈપણ સામાન્ય ઉત્પાદન કરતા હો કે કોઈપણ સેવા આપતા હોય અને જેનું પૂર્ણ સમય કામ કરતાં કારીગરો કે કામદારોનું માથાદીઠ નિશ્ચિત મુડી રોકાણ એટલે કે વર્કશોપ/વર્કશેડ, મશીનરીઓ ફર્નિચરનો માથા દીઠ ખર્ચ, પ્રોજેક્ટ વડે થતાં પૂર્ણ સમયના રોજગાર સર્જન વડે વિભાજીત કરતાં સામાન્ય વિસ્તારોમાં રૂ. ૧ લાખથી અને પહાડી વિસ્તારોમાં રૂ. ૧.૫૦ લાખથી વધવી ન જોઈએ.

શૈક્ષણિક લાયકાત :

રૂ. ૧૦ લાખથી વધુના પ્રોજેક્ટ ખર્ચ માટે ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં અને સેવા ક્ષેત્ર હેઠળ રૂ. ૫ લાખથી વધુના પ્રોજેક્ટ માટે ધોરણ ૮મું પાસ.

ઈ.ડી.પી.પ્રશિક્ષણ :

૨ અઠવાડિયા/૩ દિવસ (યોજના મુજબનું) ઈ.ડી.પી. પ્રશિક્ષણ ફરજિયાત છે. ઈ.ડી.પી. પ્રશિક્ષણ પૂર્ણ કર્યા બાદ જે બેંક લોનનો પ્રથમ હપતો ચુકવવામાં આવે છે. જેઓએ ૨ અઠવાડિયાનું પ્રશિક્ષણ લીધેલું છે. તેઓને વધુ પ્રશિક્ષણમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે.

કઈ રીતે અરજી કરવી :

યોજનાની પ્રીન્ટ અને મીડિયામાંથી જાહેરાત થશે. લાભ લેવા ઈચ્છનાર, તેઓથી અરજી પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ સાથે નજીકના KVIC/KVIB/DIC બેંક ઓફિસ ખાતે આવી શકે.

જરૂરી દસ્તાવેજો :

શૈક્ષણિક લાયકાતનું પ્રમાણપત્ર ટેકનિકલ લાયકાત, જાતીનું પ્રમાણપત્ર (જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં) ઈ.ડી.પી. પ્રશિક્ષણ પ્રમાણપત્ર (જેઓ અગાઉ પ્રશિક્ષણ લઈ ચુક્યા હોઈ તેવા લાભાર્થી)

લાભાર્થીઓની પસંદગી :

લાભાર્થીઓની પસંદગી ઈન્ટરવ્યુ દ્વારા જીલ્લા ન્યાયાધીશ / કલેક્ટર / ડેપ્યુટી કમિશ્નરની સક્ષમતા ધરાવતી જીલ્લા કાર્યદળની સમિતિ કરશે.

નાણાકીય સંસ્થાઓ :

(૧) જાહેરક્ષેત્રની બેંકો (૨) તમામ સ્થાનિક ગ્રામ્ય બેંકો (૩) સ્મોલ ઈન્ડ. ડેવ. બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (સીડબી)

પ્રોજેક્ટ મંજૂરી :

બેંકોની ધિરાણ શાખાઓ ટેકનિકલ આર્થિક વ્યવહારતા ધ્યાનમાં રાખીને પ્રોજેક્ટ મંજૂર કરશે.

બેંક લોનની રકમ :

બેંકો મંજૂર થયેલ પ્રોજેક્ટ ખર્ચના ૯૦-૯૫% રકમ મંજૂર કરશે.

લાભાર્થી માટેના પાત્રતા માટેની શરતો :

(૧) વ્યક્તિગત ૧૮ વર્ષથી વધુ ઉંમરની વ્યક્તિ (૨) સેલ્ફ હેલ્પ ગ્રુપ્સ (તેઓએ અગાઉ કોઈપણ યોજના હેઠળ લાભ પ્રાપ્ત ન કર્યા હોય તે શરતે) પગ હેઠળ મદદ મેળવી શકે છે. (૩) સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ ૧૯૬૦ હેઠળ નોંધાયેલ સંસ્થાઓ (૪) ઉત્પાદન કરતી કો.ઓ.સોસાયટી અને ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ (૫) હેઠળ ફક્તનવા મંજૂર થયેલા પ્રોજેક્ટોને જ યોજના હેઠળ મદદ મળશે. (૬) હાલમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા એકમોકે જેઓએ ભારત સરકાર કે રાજ્ય સરકારની કોઈપણ યોજના હેઠળ સબસીડી મેળવી હોય તેઓ પાત્રતા ધરાવતા નથી.

માર્કેટીંગ સપોર્ટ :

માર્કેટીંગ સપોર્ટ તરીકે એકમો દ્વારા ઉત્પાદિત થયેલ પ્રોજેક્ટસને પ્રોત્સાહન પુરૂ પાડવા પ્રદર્શનો ખરીદનાર વેચનારની મુલાકાતો વગેરે ગોઠવવી.

પોતાનો ફાળો અને યોજના હેઠળ સરકારી સબસીડીનું સ્તર

કેટેગરીઓ હેઠળ લાભાર્થીઓ માલિકનોફાળો	માલિકનો ફાળો	સબસીડીનો દર	
		(યોજનાનો ખર્ચ)	
ક્ષેત્ર		શહેરી	ગ્રામ્ય
સામાન્ય	૧૦%	૧૫%	૨૫%
ખાસ (અનુ. જાતિજન જાતિ અન્ય જાતિલઘુમતીઓ/સ્ત્રીઓ, ભુતપુર્વ સૈનિકો, શારીરિક ખોડખાંપણ,પહાડી અને સહરહી વિસ્તાર)	૫%	૨૫%	૩૫%

ભૌતિક તપાસ :

યોજનાની અસર જાણવા અને તેની તપાસનાં ભાગરૂપે તથા સરકારી સબસીડીનું યોગ્ય રીતે ૧૦૦% ના ધોરણે ઉપયોગ થયો છે. તેની ખાતરી કરવા તપાસ કરવામાં આવશે.

મોનીટરીંગ :

સ્થાનિક / રાજ્ય / રાષ્ટ્રીય સ્તરે કરવામાં આવશે.

બેકવર્ડ અને ફોરવર્ડ લીકેઝેસ :

સહાયક સેવા તરીકે, યોજના હેઠલ બેકવર્ડ અને ફોરવર્ડ લીકેઝેસ માટે ફંડ ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે.

ઉદ્યોગ સમૂહ :

ખેત અને ખાદ્ય પદાર્થ પ્રોસેસીંગ ઉદ્યોગ વન આધારિત ઉદ્યોગ હાથ વણાટના કાગળ, રેસા, ખનિજ આધારિત ઉદ્યોગ, પોલીમર અને રસાયણ આધારિત ઉદ્યોગ, ગ્રામ એન્જિનિયરિંગ અને બાયો ટેકનોલોજી અને ટેક્સટાઈલ સમાવેશ કરતા સર્વિસ ઉદ્યોગ.

નકારાત્મક યાદી :

માસ સાથે સંકળાયેલ ઉદ્યોગ એટલે કે પ્રોસેસીંગ કેનીટ તેમાંથી બનતી સહયોગી વસ્તુઓ, નકારાત્મક વસ્તુઓ જેવીકે બીડી/પાન/સીગાર/સિગારેટ વગેરે દારુ પીરસતા ધાબા, તમાકુને કાચી સામગ્રી તરીકે ઉત્પાદન કરતી/બનાવતી વેચવા માટે તાડી ઉતારતી, હાર્વેસ્ટર મશીન્સ, ૨૦ માઈક્રોન કરતા ઓછું વજન ધરાવતી પોલીથીનની થેલીઓનું ઉત્પાદન, ખાદ્ય પદાર્થોનો સંગ્રહ કવા લઈ જવા પેકેજીંગ કરવા કે નખ કરવા વપરાતી રીસાઈકલ્ડ પ્લાસ્ટીકની કેટી બેગ્સનું ઉત્પાદન પશ્મીના ઉનનું પ્રોસેસીંગ અને એવી અન્ય પ્રોડક્ટ્સ જેમકે હાથ વણાટ વેચાણ રીબેટ મેળવતો ખાદી કાર્યક્રમ, ગ્રામ્ય ટ્રાન્સપોર્ટ અંદામાન અને નિકોબાર દ્વીપ સમુદ્રમાંથી ઓટો રીક્ષા, જમ્મુ અને કાશ્મીરમાંથી હાઉસબોટ, શિકાર અને ટુરિસ્ટ બોટ્સ અને સાયકલ રિક્ષા અને ધંધાકીય ક્ષેત્ર અને ધંધાકીય પ્રવૃત્તિ.

પી.એમ.ઈ.જી.પી. યોજના અંતર્ગત

(વડાપ્રધાન રોજગાર વૃદ્ધિ કાર્યક્રમ)

નીચે જણાવેલ જરૂરી આધારો પ્રમાણિત કરેલ ઝેરોક્ષ બે નકલમાં રજૂ કરવા.

(પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ / ઉદ્યોગ / નેગેટીવ યાદીમાંથી ન હોવો જોઈએ)

ઉત્પાદન આધારીત

સેવા - સર્વિસ આધારીત ઉદ્યોગ માટે

- (૧) અરજદારના બે ફોટા
- (૨) સ્કુલ લીવીંગ સર્ટીફિકેટની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
- (૩) રેશનીંગ કાર્ડની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
- (૪) ચૂંટણી કાર્ડની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
- (૫) અભ્યાસના પુરાવાની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
- (૬) જાતિનો દાખલો - સક્ષમ અધિકારીશ્રીનો પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
- (૭) અનુભવ / ટ્રેનિંગ સર્ટીફિકેટની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
ઓછામાં ઓછા ૧ વર્ષનો અનુભવ હોવો જરૂરી છે.
- (૮) ઉદ્યોગના સ્થળનો આધાર :
મિલકતનો દાખલો / પ્રોપર્ટી કાર્ડની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ
મકાનનું અકારણી પત્રક / વેરા પહોંચ - અસલ / ઝેરોક્ષ/છેલ્લું લાઈટબીલ - અસલ / ઝેરોક્ષ
- (૯) મિલકત મકાન / દુકાન જો આપના કુટુંબીજનોની હોય તો રૂ. ૨૦/-ના સ્ટેમ્પ ઉપર તેમનું સંમતિપત્રક અને માલિકીના મિલકતના પુરાવા તથા છેલ્લું લાઈટબીલ રજૂ કરવું.
- (૧૦) મિલકત - મકાન - દુકાન જો ભાડાની હોય તો રૂ. ૧૦૦/-ના સ્ટેમ્પ ઉપરનો ભાડાકરાર તથા મિલકતની માલિકીના પુરાવા તથા છેલ્લું લાઈટબીલ રજૂ કરવું.
- (૧૧) ગ્રામ પંચાયતનો વસ્તીનો દાખલો તથા ઉદ્યોગ શરૂ કરવા અંગેની એન.ઓ.સી. જે સરપંચ શ્રી / તલાટી-કમ-મંત્રીશ્રી / તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી / સક્ષમ અધિકારીશ્રી પાસેથી મેળવીને રજૂ કરવા.
- (૧૨) મંજૂર થયેલ પ્રોજેક્ટ મુજબના સાધન / મશીનરી/ફર્નિચર/તથા રો મટીરીયલ્સના ટીન નંબરવાળા ક્વોટેશન રજૂ કરવા.
- (૧૩) મંજૂર થયેલ રકમ અન્વયેનો જરૂરી પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ.
- (૧૪) બેંકનો જરૂરી પત્ર.
- (૧૫) સામેલ નમુના મુજબનું રૂ. ૧૦૦/- ના સ્ટેમ્પ ઉપર સોગંદનામું નોટરી કરાવીને રજૂ કરવું.
- (૧૬) આપની લોનમાં બાંધકામની લોન હોય તો,
જમીનના ૭/૧૨ તથા ૮અના ઉતારા
બાંધકામની રજાચિઠ્ઠી
એન.એ.પરમીશનની નકલ
લે-આઉટ, લોકેશન સાથેનો યુનિટ સ્થળનો પ્લાન એસ્ટીમેન્ટ સિવિલ એન્જીનીયરના રજૂ કરવા.
- (૧૭) જો યુનિટ માટે કોઈપણ પ્રકારના લાઈસન્સ કે રજીસ્ટ્રેશનની જરૂર હોય તો મેળવવાના રહેશે. (દા.ત. પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ / **DFSC / SSI / FPO** / એગમાર્ક / **BSI**)
- (૧૮) સોસાયટી / ટ્રસ્ટ / કો.ઓ.સોસાયટી હોય તો રજીસ્ટ્રેશનની નકલ, બંધારણની નકલ, પી.એમ.ઈ.જી.પી. માં માંગણી અંગેના ઠરાવની નકલ.

પી.એમ.ઈ.જી.પી. યોજના અંતર્ગત

લાભાર્થીની પાત્રતા માટેની શરતો

- (૧) વ્યક્તિગત ૧૮ વર્ષથી વધુ ઉંમરની વ્યક્તિ
- (૨) પી.એમ.ઈ.જી.પી. હેઠળ ફક્ત નવા મંજૂર થયેલા પ્રોજેક્ટોને જ યોજના હેઠળ મદદ મળશે.
- (૩) સેલ્ફ હેલ્પગ્રુપ (તેઓએ અગાઉ કોઈપણ યોજના હેઠળ લાભ પ્રાપ્ત ન કર્યા હોય તે શરતે) પણ પી.એમ.ઈ.જી.પી. હેઠળ મદદ મેળવી શકે છે.
- (૪) સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ ૧૯૬૦ હેઠળ નોંધાયેલ સંસ્થાઓ
- (૫) ઉત્પાદન કરતી કો.ઓ.સોસાયટી અને ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
- (૬) હાલમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા એકમો કે જેઓએ ભારતમસરકાર કે રાજ્ય સરકારની કોઈપણ યોજના હાઠળ સબસીડી મેળવી હોય તેઓ પાત્રતા ધરાવતા નથી.
- (૭) શૈક્ષણિક લાયકાત : રૂ. ૧૦ લાખથી વધુના પ્રોજેક્ટ ખર્ચ માટે ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં અને સેવા ક્ષેત્ર હેઠળ રૂ. ૫ લાખથી વધુના પ્રોજેક્ટમાટે ધોરણ ૮ પાસ.
પોતાનો ફાળો અને યોજના હેઠળ સરકારી સબસીડીનું સ્તર

પી.એમ.ઈ.જી.પી અંતર્ગત લાભાર્થીની કક્ષા	લાભાર્થીનો ફાળો (પ્રોજેક્ટ ખર્ચ)	સબસીડીનો દર (પ્રોજેક્ટનો ખર્ચ)	
		શહેરી	ગ્રામીણ
ક્ષેત્ર (પ્રોજેક્ટ/ એકમનું સ્થળ)			
સામાન્ય કક્ષા	૧૦%	૧૫%	૨૫%
વિશેષ (એસસી / એસટી / ઓબીસી / લઘુમતીઓ / મહિલાઓ / એક્સ-સર્વિસમેન/શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા અપંગ, ઉત્તર પૂર્વ ક્ષેત્ર (એનઈઆર), પર્વતીય, સરહદી ક્ષેત્રો)	૦૫%	૨૫%	૩૫%

- (૧) ઉત્પાદન વિભાગ અંતર્ગત પ્રોજેક્ટ / એકમનો મહત્તમ ખર્ચ રૂ . ૨૫ લાખ માન્ય ગણાશે.
- (૨) સેવા વિભાગ અંતર્ગત પ્રોજેક્ટ / એકમનો મહત્તમ ખર્ચ રૂ. ૧૦ લાખ માન્ય ગણાશે.
- (૩) પ્રોજેક્ટના થતા કૂલ ખર્ચની રકમ શરતી લોન રૂપે બેંકો દ્વારા પુરી પાડવામાં આવશે.
નિષેધાત્મક પ્રવૃત્તિઓ યાદી : (નકારાત્મક યાદી)
સૂક્ષ્મ ઉદ્યોગો / પ્રોજેક્ટો / એકમો ઉભો કરવા માટે પીએમઈજીપી અંતર્ગત નીચે મુજબની પ્રવૃત્તિઓની યાદી પરવાનગી આપવામાં આવશે નહીં.
(એ) માંસ (માંસાહાર) સાથે સંકળાયેલ કોઈ ઉદ્યોગ/ધંધો, જેમ કે માંસ પર પ્રક્રિયા કરી કેનમાં ભરી અને / અથવા તેનો ખોરાક રાંધી પીરસવો, ઝેરી-હાનિકારક વસ્તુઓ, જેવી કે બીડી/પાન/સિગારેટ વગેરેનું ઉત્પાદન/બનાવટ અથવા વેચાણ, દારૂ પીરસતા કોઈ હોટલ કે ઢાબા કે વેચાણનું આઉટલેટ, કાચી સામગ્રી તરીકે તમાકુ બનાવવું, તાડી વેચવી.
(બી) પાક સંવર્ધન/વૃક્ષારોપણ જેવા કે ચા, કોફી, રબર વગેરે સાથે સંકળાયેલ ઉદ્યોગ/ધંધો, સેરીકલ્ચર (કીડાના કોશેટા ઉછેરવા), બાગાયાત, (હોર્ટકલ્ચર), કુલો ઉછેરવા (ફ્લોર કલ્ચર), પ્રાણી ઉછેર જેવા કે મત્સ્ય ઉછેર, ડુક્કરખાનું, મરઘા બતકા ઉછેર, લણવાના મશીનો વગેરે.(સી) ૨૦ માઈક્રોનથી ઓછી જાડાઈવાળા પોલિથિન થેલીઓનું ઉત્પાદન અને થેલીઓ બનાવવી અથવા નાસ્તા ભરવા માટે, લઈ જવા, પેક કરવા માટેના રિસાયકલ્ડ પ્લાસ્ટિકના બનેલા ડબ્બા અને પર્યાવરણને હાનિ કરતા અન્ય ઉત્પાદનો.
(ડી) પશ્ચિમના ઉન બનાવવાનો ઉદ્યોગ, ચરખા તથા હાથવણાટથી થતું ઉત્પાદન, પ્રમાણપત્રના નિયમન હેઠળ ખાદી કાર્યક્રમનો ફાયદો લેવો, અને વેચાણથી વળતર મેળવવું.
(ઈ) ગ્રામીણ પરિવહન (આંદામાન અને નિકોબાર ટાપુઓ પર ઓટોરિક્ષા, જમ્મુ-કાશ્મીરમાં હાઉસબોટ, શિકારા તથા ટુરીસ્ટ બોટ અને સાયકલ, રિક્ષા સિવાયનું બધું જ)
(એફ) કોઈપણ વેપાર પ્રકારની પ્રવૃત્તિ કરી શકાશે નહીં.

ટુંકા ગાળાની ગ્રામોદ્યોગ તાલીમ

ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ, અમદાવાદ ધ્વારા અમદાવાદ મુખ્ય તાલીમ કેન્દ્રમાં, ગાંધીનગર તાલીમ કેન્દ્રમાં ટુંકાગાળાના નીચે મુજબના ટ્રેડમાં ૧ માસની તાલીમ આપવામાં આવે છે.

(૧) પાપડ-વેફર-ફરસાણ (૨) બ્યુટીપાર્લર (૩) સીવણ - એમ્બ્રોડરી

આ ઉપરાંત રાજ્યના ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગની સંસ્થા તેમજ અન્ય સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ ધ્વારા નીચે મુજબના ટ્રેડમાં ટુંકાગાળાની ગ્રામોદ્યોગ તાલીમ આપવામાં આવે છે.

(૧) મસાલા-મુખવાસ (૨) બ્યુટીપાર્લર (૩) બેકરી (૪) પાપડ-વેફર-ફરસાણ (૫) ફળપરિરક્ષણ (૬) પડીયા-પતરાળા (ડીસ્પોઝલ વસ્તુઓ) (૭) ડીટરજન્ટ સાબુ-પાઉડર (૮) સુથારી-લુહારી (૯) તેલઘાણી (૧૦) સીવણ - એમ્બ્રોડરી (૧૧) લેધર-આર્ટીકલ (૧૨) અગરબત્તી

આઈ.ટી.આઈ. ખાતે પણ જુદા-જુદા ટ્રેડની ગ્રામોદ્યોગ તાલીમ આપવામાં આવે છે. જેમાં ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ ધ્વારા આઈ.ટી.આઈ. ખાતે નીચે મુજબના ટ્રેડમાં તાલીમ આપવામાં આવે છે.

(૧) મસાલા (૨) પાપડ-મસાલા-અથાણાં (૩) સ્ટીલ ફેબ્રિકેશન (૪) ડીટરજન્ટ પાઉડર (૫) અંબર ચરખા વગેરે....

ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ અમદાવાદ મારફતે ઉપરોક્ત તાલીમવર્ગ મેળવવા માટે નીચે મુજબના આધારો મોકલવાના હોય છે. જેમાં ઓછામાં ઓછા ૩ ગામના ૦ થી ૨૦ બી.પી.એલ. સ્કોર ધરાવતા અને ઓછામાં ઓછું ત્રણ ધોરણ ભણેલા ૧૮ થી ૪૫ વર્ષની ઉંમરના તાલીમાર્થીઓને બોર્ડધ્વારા તાલીમ આપવામાં આવે છે. જ્યારે આઈ.ટી.આઈ.ના સ્થળે તાલીમ મેળવવા માટે શહેરી/ગ્રામ્ય, એ.પી.એલ., બી.પી.એલ. તેમજ ૧૮ થી ૩૫ વર્ષની ઉંમરના તાલીમાર્થીઓ હોવા જરૂરી છે.

(૧) તાલીમાર્થીની વિગત:- નિયત નમુનામાં ફોર્મ સાથે ૩ ફોટા, રેશનીંગકાર્ડની ઝેરોક્ષ, સ્કુલ લિવિંગની ઝેરોક્ષ, બી.પી.એલ.નો આધાર, જાતિનો દાખલો અને ચુંટણીકાર્ડની ઝેરોક્ષ જોડવી જરૂરી છે.

(૨) સંસ્થાની વિગત:- સંસ્થાએ ટ્રસ્ટ રજીસ્ટ્રેશન નોંધણીનો દાખલો, બંધારણની કોપી, છેલ્લા ઓડિટેડ હિસાબો, સંસ્થાએ અગાઉ હાથ ધરેલ પ્રવૃત્તિની વિગત મોકલવાની રહેશે. બંધારણમાં તાલીમ આપવાનો ઉદ્દેશ હોવો જરૂરી છે. તેમજ સંસ્થાએ તાલીમબાદ તાલીમાર્થીઓને માર્કેટ લીકેજ માટે મદદરૂપ થવા માટેનું સંમતિપત્રક આપવાનું હોય છે.

(૩) તાલીમ સ્થળની વિગત:- તાલીમસ્થળના આધાર તરીકે મકાન ભાડે આપનારનું સંમતિપત્રક તેમજ મકાનનો આધાર તેમજ લાઈટનો આધાર આપવાનો હોય છે.

(૪) ઈન્સ્ટ્રક્ટરની વિગત:- સંસ્થા જરૂરી તાલીમ માટે જેને ઈન્સ્ટ્રક્ટર તરીકે રાખવા માંગતી હોય તેનો બાયોડેટા જરૂરી તાલીમ સર્ટી/અનુભવની વિગત સાથે મોકલવો જરૂરી છે.

(૫) તાલીમાર્થીઓની યાદી:- તાલીમાર્થીઓની નીચે મુજબના કોલમોમાં સંપૂર્ણ વિગતે યાદી મોકલવી જરૂરી છે.

ક્રમ	તાલીમાર્થીનું નામ	ગામ	તાલુકો	ઉંમર	અભ્યાસ	જાતિ	બી.પી.એલ. નંબર	બી.પી.એલ. સ્કોર

(૬) ગુ.રા.ખા.ગ્રા.બોર્ડ ધ્વારા આપવામાં આવતી તાલીમમાં મળવાપાત્ર સહાય:-

ગ્રામોદ્યોગની ટુંકાગાળાના તાલીમવર્ગમાં નીચે મુજબની આર્થિક સહાય ખાદીબોર્ડ ધ્વારા આપવામાં આવે છે. તેમજ તાલીમ પૂર્ણ થયાબાદ રૂ.૧૫૦/-ની મર્યાદામાં જરૂરી સાહિત્ય આપવામાં આવે છે.

- (૧) સ્ટાયફંડ માસિક રૂ. ૧,૦૦૦/-
- (૨) વ્યવસ્થાખર્ચ માસિક રૂ. ૪,૦૦૦/-
- (૩) રો-મટીરીયલખર્ચ માસિક રૂ. ૬,૦૦૦/-
- (૪) ઈન્સ્ટ્રક્ટર પગાર માસિક રૂ. ૪,૮૦૦/-

અગરબત્તીના વર્ગની તાલીમ ૧૫ દિવસ માટે આપવામાં આવે છે. જેમાં મળવાપાત્ર સહાયની વિગત નીચે મુજબ છે.

- (૧) સ્ટાયફંડ રૂ. ૫૦૦/-
- (૨) વ્યવસ્થાખર્ચ રૂ. ૨,૦૦૦/-
- (૩) રો-મટીરીયલખર્ચ રૂ. ૩,૦૦૦/-
- (૪) ઈન્સ્ટ્રક્ટર પગાર રૂ. ૨,૪૦૦/-

(૭) તાલીમ બાદ મળતા અન્ય લાભ:- ઉપરોક્ત વિગતે તાલીમ મેળવ્યા બાદ ૦ થી ૨૦ બી.પી.એલ. સ્કોર ધરાવતા તાલીમાર્થીઓને નિયત કરેલ ટ્રેડમાં રૂ. ૫,૦૦૦/-ની મર્યાદામાં સ્વ-રોજગાર મેળવવા માટે ટુલકીટ્સ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત સરકારશ્રીની અન્ય યોજનાઓ જેવીકે પી.એમ.ઈ.જી.પી. યોજના અગરતો બાજપાઈ બેકેબલ યોજનામાં લોન મળવા પાત્ર થાય છે.

ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં તાલીમવર્ગ મેળવવા માંગતી ખાદી ગ્રામોદ્યોગની સંસ્થા અને સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓએ જિલ્લા ઉદ્યોગકેન્દ્ર ખાતે ખાદીબોર્ડના જિલ્લા પ્રતિનિધિશ્રીનો સંપર્ક કરવા જણાવવામાં આવે છે.